

Anatomia

1. METRYCZKA	
Rok akademicki	2026/2027
Wydział	Wydział Nauk o Zdrowiu
Kierunek studiów	Położnictwo
Dyscyplina wiodąca	Nauki o zdrowiu
Profil studiów	Praktyczny
Poziom kształcenia	I stopnia
Forma studiów	stacjonarne
Typ modułu/przedmiotu	obowiązkowy
Forma weryfikacji efektów uczenia się	Zaliczenie
Jednostka prowadząca /jednostki prowadzące	Zakład Anatomii Człowieka WNOZ Warszawski Uniwersytet Medyczny Ul. Chałubińskiego 5, 02-004 Warszawa tel.: 22 116 9207
Kierownik jednostki/kierownicy jednostek	dr hab. n med. I n. o zdr. Patryk Rzońca patryk.rzonca@wum.edu.pl
Koordynator przedmiotu	mgr Irmina Kołtun Irminda.koltun@wum.edu.pl
Osoba odpowiedzialna za sylabus	mgr Irmina Kołtun Irminda.koltun@wum.edu.pl
Prowadzący zajęcia	dr hab. n med. I n. o zdr. Patryk Rzońca dr hab. n. med. Małgorzata Witkowska-Zimny mgr Irmina Kołtun mgr Monika Szyszka mgr Jakub Winkler-Galicki

2. INFORMACJE PODSTAWOWE			
Rok i semestr studiów	I rok / I semestr	Liczba punktów ECTS	3
FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ		Liczba godzin	Kalkulacja punktów ECTS
Godziny kontaktowe z nauczycielem akademickim			
wykład (W)		25	1
seminarium (S)			
ćwiczenia (C)		30	1
e-learning (e-L)			
zajęcia praktyczne (ZP)			
praktyka zawodowa (PZ)			
Samodzielna praca studenta			
Przygotowanie do zajęć i zaliczeń		20	1

3. CELE KSZTAŁCENIA	
C1	Zapoznanie studentów z budową narządów ciała ludzkiego.
C2	Zapoznanie studentów ze stosunkami topograficznymi poszczególnych narządów.
C3	Zapoznanie studentów z mianownictwem anatomicznym w języku polskim i angielskim.
C4	Umiejętność rozpoznania poszczególnych struktur anatomicznych w zakresie niezbędnym do pracy położnej.

4. STANDARD KSZTAŁCENIA – SZCZEGÓŁOWE EFEKTY UCZENIA SIĘ	
Symbol i numer efektu uczenia się zgodnie ze standardami uczenia się	Efekty w zakresie (zgodnie z załącznikiem do Rozporządzenia Ministra NiSW z 26 lipca 2019)
Wiedzy – Absolwent* zna i rozumie:	

A.W.01	budowę ciała ludzkiego w podejściu topograficznym (kończyny górne i dolne, klatka piersiowa, brzuch, miednica, grzbiet, szyja, głowa) i czynnościowym (układ kostno- -stawowy, układ mięśniowy, układ krążenia, układ krwiotwórczy, układ oddechowy, układ pokarmowy, układ moczowy, układ płciowy, układ nerwowy, narządy zmysłów, powłoka wspólna, krążenie maczyno-łożowe), w tym różnice w budowie ciała noworodka, niemowlęcia i człowieka dorosłego;
A.W.02	budowę i funkcjonowanie miednicy kostnej i mięśni dna miednicy jako kanału rodnego.
Umiejętności – Absolwent* potrafi:	
A.U.01	posługiwać się w praktyce mianownictwem anatomicznym i wykorzystywać znajomość topografii narządów oraz wykazywać różnice w budowie noworodka, niemowlęcia i dorosłego.

*W załącznikach do Rozporządzenia Ministra NiSW z 26 lipca 2019 wspomina się o „absolwencie”, a nie studencie

5. POZOSTAŁE EFEKTY UCZENIA SIĘ	
Numer efektu uczenia się	Efekty w zakresie
Wiedzy – Absolwent zna i rozumie:	
W1	
Umiejętności – Absolwent potrafi:	
U1	
Kompetencji społecznych – Absolwent jest gotów do:	
K.07	dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych w ramach uprawnień zawodowych położnej.

6. ZAJĘCIA		
Forma zajęć	Treści programowe	Efekty uczenia się
Wykład 1	Wprowadzenie do anatomii – terminologia anatomiczna, ogólna budowa ciała, osie i płaszczyzny.	A.W.01
Wykład 2	Układ kostny – budowa i krzywizny kręgosłupa, ogólna budowa kręgu, budowa klatki piersiowej, kości kończyny górnej i dolnej, podział kości czaszki. Różnice w budowie i funkcjonowaniu szkieletu w dzieciństwie, dorosłości i starości.	A.W.01; A.W.02
Wykład 3	Układ mięśniowy – podział i topografia mięśni: głowy, szyi, klatki piersiowej, grzbietu, brzucha, kończyn oraz mięśni dna miednicy. Znaczenie powięzi.	A.W.01; A.W.02
Wykład 4	Układ oddechowy – topografia górnych i dolnych dróg oddechowych, budowa opłucnej i płuc.	A.W.01

Załącznik nr 4A do Procedury opracowywania i okresowego przeglądu programów studiów
(stanowiącej załącznik do Zarządzenia nr 68/2024 Rektora WUM z dnia 18 kwietnia 2024 r.)

Wykład 5	Układ sercowo-naczyniowy – budowa i topografia serca, układ tętniczy i żylny, krążenie duże i małe, krążenie mózgowe, krążenie płodowe. Różnice między krążeniem prenatalnym i postnatalnym.	A.W.01
Wykład 6	Układ pokarmowy – budowa i topografia jamy ustnej, gardła, przełyku, żołądka, wątroby, trzustki, jelita cienkiego i grubego.	A.W.01
Wykład 7	Układ moczowo-płciowy – budowa i topografia nerek, nefronu, dróg moczowych i pęcherza moczowego. Budowa miednicy: wymiary, płaszczyzny, przestrzenie, sprzężne i oś miednicy. Mięśnie dna miednicy i krocze. Budowa, unaczynienie i topografia żeńskiego i męskiego układu płciowego. Gruczoł piersiowy – budowa i funkcja.	A.W.01; A.W.02
Wykład 8	Układ nerwowy – budowa i podział ośrodkowego układu nerwowego (mózgowie, mózdzek, pień mózgu, rdzeń kręgowy, komory, opony). Obwodowy układ nerwowy: nerwy czaszkowe i rdzeniowe, główne spłoty nerwowe, układ autonomiczny.	A.W.01
Wykład 9	Układ wydzielania wewnętrznego – budowa, topografia i czynności gruczołów: przysadka mózgowa, szyszynka, tarczyca, przytarczycy, nadnercza.	A.W.01
Wykład 10	Powłoka wspólna i narządy zmysłów – budowa i funkcja skóry, budowa gałki ocznej, narząd węchu i smaku, narząd słuchu i równowagi.	A.W.01
Ćwiczenie 1	Terminologia anatomiczna, ogólna budowa ludzkiego ciała, osie i płaszczyzny, części i okolice ciała.	A.U.01; K.07
Ćwiczenie 2	Budowa kręgosłupa, krzywizny kręgosłupa. Rozpoznawanie kręgów, kości, części czaszki. Budowa klatki piersiowej. Budowa kończyny górnej i dolnej.	A.U.01; K.07
Ćwiczenie 3	Mięśnie głowy, szyi, klatki piersiowej, grzbietu, brzucha, kończyny górnej i dolnej, mięśnie dna miednicy.	A.U.01; K.07
Ćwiczenie 4	Budowa jamy nosowej, gardła, krtani, tchawicy, oskrzeli, płuc.	A.U.01; K.07
Ćwiczenie 5	Anatomia serca, naczyń, układ tętniczy i żylny, krążenie duże i małe, krążenie mózgowe, krążenie płodowe. Różnice między krążeniem prenatalnym i postnatalnym.	A.U.01; K.07
Ćwiczenie 6	Budowa i topografia jamy ustnej, gardła, przełyku, żołądka, wątroby, trzustki, podział i położenie jelita cienkiego i grubego.	A.U.01; K.07
Ćwiczenie 7	Budowa i topografia nerki, drogi wyprowadzania moczu, budowa i funkcja pęcherza moczowego, unaczynienie nerek, budowa miednicy, topografia mięśni dna miednicy, wymiary miednicy, płaszczyzny i przestrzenie miednicy, sprzężne miednicy, oś miednicy budowa krocza, budowa, unaczynienie i topografia męskiego i żeńskiego układu płciowego, budowa gruczołu piersiowego.	A.U.01; K.07
Ćwiczenie 8	Budowa ośrodkowego układu nerwowego z uwzględnieniem przysadki mózgowej, szyszynki, nerwów czaszkowych, najważniejszych spłotów nerwowych. Zakres unerwienia.	A.U.01; K.07
Ćwiczenie 9	Budowa obwodowego układu nerwowego: nerwy czaszkowe, rdzeniowe, najważniejsze spłoty nerwowe. Unerwienie autonomiczne. Zakres unerwienia.	A.U.01; K.07
Ćwiczenie 10	Budowa skóry, gałki ocznej, narządu węchu i smaku, narządu słuchu i równowagi. Podsumowanie zajęć z anatomii.	A.U.01; K.07

7. LITERATURA

Obowiązkowa

1. Vogl A.W., Mitchell A.W.M., Drake R.L. Gray Anatomia. Podręcznik dla studentów. Tom 1. Anatomia ogólna i anatomia układu ruchu. Red. wyd. pol. Kazimierz S. Jędrzejewski, Michał Polgaj. Edra Urban & Partner. Wrocław 2020.
2. Drake R.L., Vogl A.W., Mitchell A.W.M. Gray Anatomia. Podręcznik dla studentów. Tom 2. Anatomia narządów wewnętrznych. Red. wyd. pol. Kazimierz S. Jędrzejewski, Michał Polgaj. Edra Urban & Partner. Wrocław 2020.
3. Drake R.L., Vogl A.W., Mitchell A.W.M. Gray Anatomia. Podręcznik dla studentów. Tom 3. Anatomia głowy i szyi. Red. wyd. pol. Kazimierz S. Jędrzejewski, Michał Polgaj. Edra Urban & Partner. Wrocław 2020.

Uzupełniająca

1. Netter FH. Netter Atlas anatomii człowieka. Edra Urban & Partner. Wrocław 2019.
2. Hansen JT. Anatomia Nettera do kolorowania Edra Urban & Partner. Wrocław 2019
3. Paulsen F, Waschke J. Atlas anatomii człowieka Sobotta. Angielskie mianownictwo. Tom 1. Ogólne pojęcia anatomiczne. Narządy ruchu. Edra Urban & Partner. Wrocław 2019.
4. Paulsen F, Waschke J. Atlas anatomii człowieka Sobotta. Angielskie mianownictwo. Tom 2. Narządy wewnętrzne klatki piersiowej, jamy brzusznej i miednicy. Edra Urban & Partner. Wrocław 2019.
5. Paulsen F, Waschke J. Atlas anatomii człowieka Sobotta. Angielskie mianownictwo. Tom 3. Głowa, szyja i układ nerwowy. Edra Urban & Partner. Wrocław 2019.

8. SPOSOBY WERYFIKACJI EFEKTÓW UCZENIA SIĘ

Symbol przedmiotowego efektu uczenia się	Sposoby weryfikacji efektu uczenia się	Kryterium zaliczenia
A.W.01; A.W.02; A.U.01; K.07	Pozytywny wynik egzaminu końcowego obejmującego treści z wykładów i ćwiczeń. Egzamin składa się z 50 pytań testowych jednokrotnego wyboru z pięcioma wariantami odpowiedzi.	Oceny z egzaminu wystawiane będą na podstawie uzyskanej liczby punktów: 0-30 pkt. – 2,0 (ndst) 31-34 pkt. – 3,0 (dost) 35-38 pkt. – 3,5 (ddb) 39-42 pkt. – 4,0 (db) 43-46 pkt. – 4,5 (pdb) 47-50 pkt. – 5,0 (bdb)
K.07	Przedłużona obserwacja przez opiekuna/nauczyciela prowadzącego	Uzyskanie pozytywnej oceny opiekuna/nauczyciela prowadzącego poprzez aktywny udział w zajęciach oraz dostateczne przyswojenie efektów kształcenia w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji.

9. INFORMACJE DODATKOWE

Forma zajęć

- Ćwiczenia odbywają się w salach dydaktycznych zlokalizowanych przy ul. Chałubińskiego 5
- Wykłady dostępne są w formie zdalnej poprzez platformę e-learningową WUM.

Zasady zaliczenia i egzamin

- Egzamin końcowy odbędzie się 26 stycznia o godz. 14:00 w sali komputerowej.
- W przypadku uzyskania oceny niedostatecznej (2,0) student ma prawo do dwóch terminów poprawkowych.
- Warunkiem dopuszczenia do egzaminu jest:
 - obecność na wszystkich zajęciach,
 - zdobycie minimum 17 punktów z kolokwium wejściowych (realizowanych na każdym ćwiczeniu poza pierwszym).
- Ćwiczenia kończą się zaliczeniem z oceną, ocena zależy od sumy punktów zdobytych z kolokwium wejściowych:
0-16 pkt. – 2,0 (ndst)
17-18 pkt. – 3,0 (dost)
19-21 pkt. – 3,5 (ddb)
22-24 pkt. – 4,0 (db)
25 pkt. – 4,5 (pdb)
26-27 pkt. – 5,0 (bdb)

Organizacja i obowiązki studenta

- Student zobowiązany jest do przygotowania teoretycznego do każdych zajęć oraz znajomości materiału z poprzednich ćwiczeń.
- Prowadzący ma prawo weryfikować przygotowanie studenta (forma pisemna lub ustna). W przypadku rażących braków wiedzy prowadzący może nie dopuścić studenta do zajęć.
- Obecność na ćwiczeniach jest obowiązkowa.
- W przypadku nieobecności student:
 - uczestniczy w zajęciach z inną grupą, lub
 - rozlicza znajomość materiału w formie wskazanej przez prowadzącego, w wyznaczonym terminie.
- Wszystkie kwestie związane z nieobecnościami należy rozwiązywać niezwłocznie.

Kontakt

Wszelkie pytania dotyczące realizacji przedmiotu należy kierować mailowo lub za pośrednictwem platformy MSTeams do osoby odpowiedzialnej za dydaktykę:

mgr Irmina Kołtun

irmina.koltun@wum.edu.pl

Prawa majątkowe, w tym autorskie, do sylabusu przysługują WUM. Sylabus może być wykorzystywany dla celów związanych z kształceniem na studiach odbywanych w WUM. Korzystanie z sylabusu w innych celach wymaga zgody WUM.

UWAGA

Końcowe 10 minut ostatnich zajęć w bloku/semestrze/roku należy przeznaczyć na wypełnienie przez studentów
Ankiety Oceny Zajęć i Nauczycieli Akademickich